

Chef för ledarredaktionen: Johannes Åman, epost: ledaresommar2014@dn.se

Ledarskribenter: Susanna Birgersson, Erik Helmersson, Gunnar Jonsson, Hanne Kjöllér (tjl), Amanda Björkman (vik), Elsa Kugelberg (vik), Martin Liby Alonso (vik), Carl Johan von Seth (vik). **Webb:** dn.se/ledare

Kolumnen. Golnaz Hashemzadeh

Sverige tog emot oss

I min förra kolumn berättade jag om ett möte på flyget till New York. Jag önskar att fler människor från olika världar hamnade i sammanhang där de talade med varandra.

Det är midsommarhelg. Jag sitter med min snart halvåret gamla dotter i knät, i aktern på motorbåten. Vi blickar ut över det glittrande vattnet, de stolta öarna, de fladdrande flaggorna. Stockholms skärgård. "Det här är ditt land", viskar jag till henne. Om och om igen. "Det här är ditt land". Jag har tårar i ögonen och känner mig fånig inför hennes blonda pappa. För det är klart att det här är hennes land, vad är det att gräta över?

I mitten av 80-talet flydde min familj från Teheran till Sverige. Iran låg i krig med Irak. Landet hade efter en blodig revolution tagits över av islamistiska fundamentalister. Sverige tog emot oss. (Konstpaus.) Sverige tog emot oss. Det är en mening som är enkel i sin uppbyggnad, men som kan vara anledningen till att vi överlevde. Sverige tog emot oss. Det är definitivt en mening som betyder att jag fick växa upp i frihet. Med en stark demokrati, med en stark jämställdhet, med all världens möjligheter.

Jag älskar Sverige. Jag har Sverige att tacka för mitt liv och min frihet. Min tacksamhet gentemot detta stora land är enorm. Förmodligen älskar jag Sverige mycket mer än många av mina vänner gör som har sina rötter här. De har inte på samma sätt fått se hur livet kunde ha varit i en värld som är Sveriges motpol. De har inte en gång riskerat att fastna i det livet.

För mig är det viktigt att bevara det som är svenskt, det jag ser som de svenska värdena. De värden som gjort oss till den demokrati vi är. Centralt bland de värdena är vår öppenhet och tolerans gentemot varandra. Det är vad en demokrati bygger på, att jag respekterar dig som människa tillräckligt

mycket för att erkänna din existens, din åsikt och din röst.

Det är därför jag blir förkrossad över Sverigedemokraternas framfart. För att den visar att Sverige mår dåligt. Den speglar att många svenskar med utländsk bakgrund lever utanför det svenska samhället. Men den visar också att en allt större grupp etablerade svenskar känner sig hotade och ger sig hän åt rädslan för det annorlunda i stället för att se på Sverige med hoppfull blick. I stället för att se möjligheterna.

I min förra kolumn nämnde jag en man från en mindre stad som jag haft en konversation med på flyget till New York. Jag återgav rasistiska uttalanden, som "Du vet, det började en Muhammed på brandstationen för ett tag sen. Vi ville inte ha honom där, gjorde livet surt för honom". Jag återgav också hans förklaring till orden. "Det är en jargong", sa han. "Du får inte tro att jag hatar invandrare, det gör jag inte."

Jag ville visa att även bakom de grövsta orden kan det finnas en öppen och god person. Och jag ville påpeka att vi som inte delar Sverigedemokraternas åsikter måste undvika det polariserande beteendet. Att det är viktigare att möta än att döma.

I texten nämndes att mannen var brandman och att han var från Boden. Detta var olyckligt eftersom mitt syfte med texten inte var att beskylla någon stad, arbetsplats eller person för rasism. Jag visste ingenting om förhållandena på brandstationen i Boden, och det var inte heller dessa jag ville belysa. Avsikten var att återge samtalet med mannen, som för mig var en tankeställare. Det kan ha varit så att det han skildrade hänt på någon annan brandstation, i någon annan stad. Det kan ha varit så att personen han menade hade behandlats illa inte hade

Jag vet nu något om brandstationen i Boden: att det är en arbetsplats som starkt tar avstånd från främlingsfientlighet.

brandstationen som arbetsgivare. Det kan ha varit så att det han sa helt enkelt inte var sant. Därför borde jag aldrig ha namngivit någon specifik ort.

Samtidigt blir jag glad och hoppfull av brandstationens starka motreaktioner. Jag vet nu något om brandstationen i Boden: att det är en arbetsplats som starkt tar avstånd från främlingsfientlighet.

Mitt möte med mannen på planet var berikande. Jag berättade om min bakgrund, om vad Sverige betyder för mig. Men också att New York var en tillflykt, där mitt annorlundaskap drunknade i heterogeniteten. Han berättade om hur frustrerande han tyckte det var med jantelagen. Att han gett upp sådant som var viktigt för honom för att folk inte tycker om att man gör sig märkvärdig. Att det var svårt att gå emot strömmen. Vi var två främlingar som sattes bredvid varandra av en slump. Vi talade i princip oavbrutet i nio timmar. Vi möttes. Jag frågade honom, om det var så han tänkt när han gick på planet och såg mig. Att där sitter en sändär Muhammed? Han svarade nej. "Jag tänkte att där sitter en söt tjej." Han sa att han skulle tipsa om min kommande bok. Vi sa hejdå, och trevlig resa. Vi gillade varandra.

Jag tänker på honom när folk säger att sverigedemokrater är idioter, eller att människor med främlingsskräck är onda. Jag hoppas att han tänker på mig, när den där jargongen drar i gång. Och jag önskar att fler människor från olika världar hamnade i sammanhang där de talade med varandra. På riktigt. Ömsesidigt. Öppet, och länge. Delade sina farhågor, besvikelser, förhoppningar. Delade sin kärlek till Sverige. Jag tror det är så vi tillsammans värnar om det som är svenskt. För vi kommer inte ifrån att det här är vårt land.

Golnaz Hashemzadeh är grundare av organisationen Inkludera Invest, författare och fristående kolumnist i DN.